

جزئیاتی از ساختار، بودجه و عملکرد موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی^(ره)

موسسه تنظیم و نشر آثار امام^(ره) چگونه اداره می شود؟

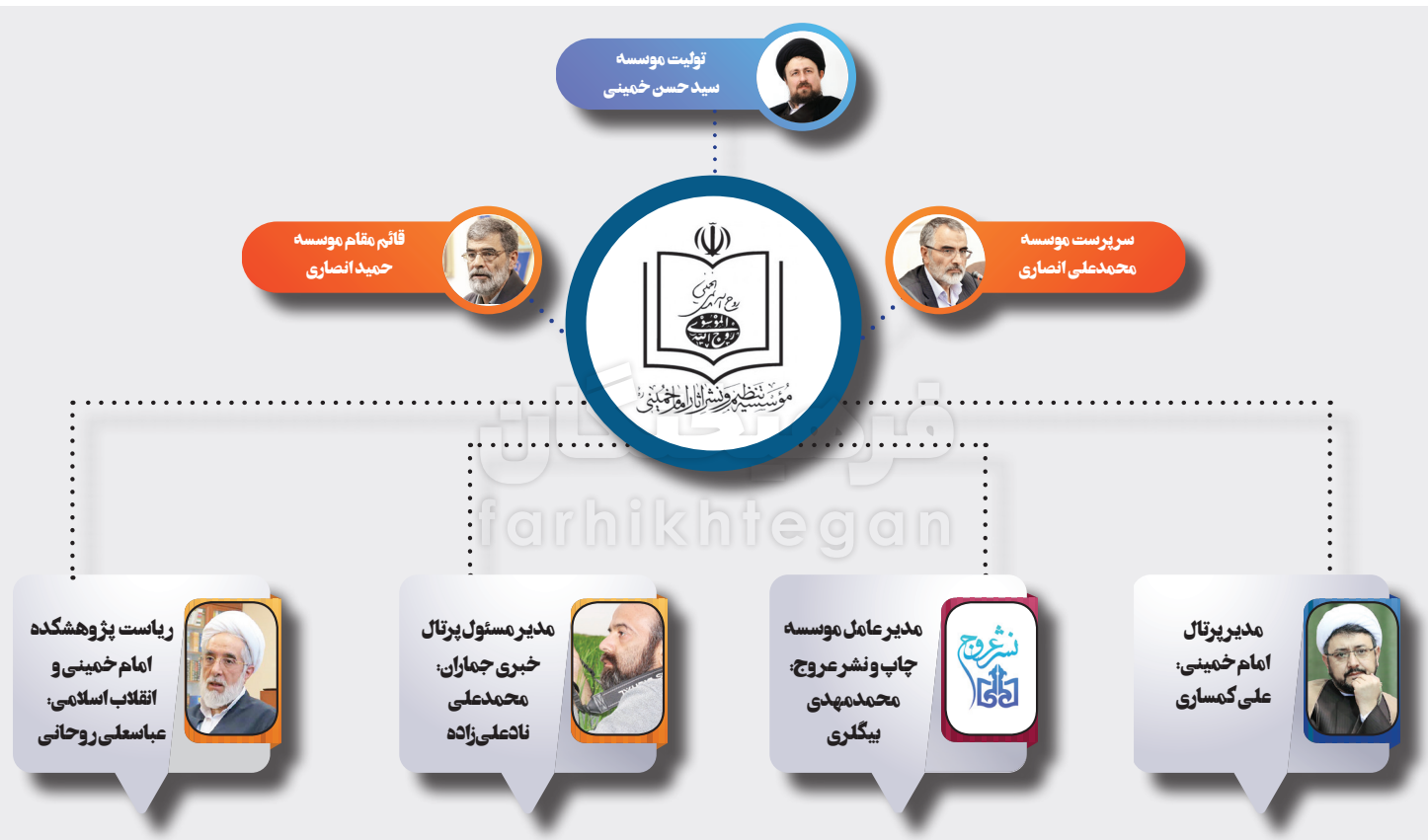
آریاعظیمی نژادنیز بیشترین کلیدواژههایی است که در این پایگاه خبری جست وجو شده است که خود ناگفته های زیادی دارد!

پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی

پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی در سال ۷۵ زیر نظر وزارت علوم با ریاست نجفقلی حبیبی، با هدف تربیت محقق آغاز به کار کرد. در حال حاضر ریاست این پژوهشکده را شیخ عباسعلی روحانی برعهده دارد، وی مدیر گروه فقه و حقوق اسلامی پژوهشکده نیز هست. ریاست هیات امنای این پژوهشکده برعهده سید حسن خمینی است و سیدمحمد موسوی بجنوردی (پدر همسر سیدحسن خمینی و عضو مجمع روحانیون مبارز)، فاطمه طباطبایی، مجید انصاری (دبیر اجرایی مجمع روحانیون مبارز)، نجفقلی حبیبی، محمدعلی حاضری (مدیر گروه جامعه شناسی انقلاب اسلامی پژوهشکده)، علاوه بر وزیر علوم، معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و قائم مقام موسسه تنظیم و نشر از دیگر اعضای هیات مدیره این پژوهشکده هستند. در سال های اخیر بخشی از گلابه ها و انتقادها دانشجوین مبنی بر فضای تند و سیاست زده این پژوهشکده به فضای مجازی راه یافته است.

اما و اگر های بودجه ای

طی سال های اخیر عملکرد موسسه تنظیم و نشر آثار امام بی حاشیه نبوده، اگرچه منتقدان معتقدند این عملکرد را بیش از هرچیز می توان بی عملی خواند. سکوت در برابر شبهات ایجادشده در برابر سیره و مشی بنیانگذار کبیر انقلاب از طرفی و نشر حداقلی و دوری از قالب های روز در نشر آثار امام از طرفی دیگر از سبب انتقادات به رویه این موسسه است. طی سال های اخیر یک فیلم با عنوان «فرزند صبح» که زندگی امام را به تصویر کشیده بود و مستندی با عنوان «بانوی قدس ایران» که به زندگینامه همسر امام اختصاص داشت، از طرف این موسسه ساخته شده که آن هم با انتقادات زیادی مواجه بود، برخی آنها را بسیار ضعیف دانستند به گونه ای که در خور شأن امام نبود و برخی دیگر به تحریفات تاریخی این مجموعه های تصویری اشاره داشتند. این بی عملی در حالی است که بودجه این موسسه، چشمگیر بوده است. از این رو به خصوص در سال های اخیر انتقادات زیادی را برانگیخته تا آنجا که برخی چون حسین دهباشی با اشاره به این بودجه، نوشتند: «بودجه موسسه نشر آثار امام (ره) با مدیریت یادگار یادگار گرمای رهبر فقید جمهوری اسلامی (به تنهایی و صرف نظر از بودجه ابنیه و حرم امام راحل) ۵۷ میلیارد تومان در سال است. تقریباً برابر با مجموع بودجه سازمان اسناد ملی ایران، سازمان تالیف کتب دانشگاهی، بنیاد حفظ آثار و ارزش های دفاع مقدس و همه رابزنی های فرهنگی سفارتخانه های ایران در سراسر جهان است. کسی یادش می آید که آخرین اثر مستند، فیلم داستانی یا دست کم کتاب درخو اعتنائی که توسط این موسسه تهیه ی چاپ شده است کی بوده؟» تا سال ۹۵، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) با شماره ردیف ۰۳۰۱۱۴، در بودجه دو زیرمجموعه داشته است: موسسه نشر آثار حضرت امام (ره) و پژوهشکده امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی. از سال ۹۶ به این دو ردیف، یک ردیف دیگر یعنی آستان مقدس حضرت امام نیز اضافه شده و جالب آنکه در سال ۹۸ هریک از این زیرمجموعه ها خود تبدیل به یک ردیف بودجه مستقل با شماره های مجزا شده اند. نکته قابل توجه بعدی افزایش ۱۸۱ درصدی بودجه این موسسه در سال ۹۴ است؛ به عبارت دیگر بودجه ۱۸ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومانی این موسسه در سال ۹۳ یکباره به ۵۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان رسید!

محمدعلی نادعلی زاده، مدیرمسئولی این پایگاه خبری را برعهده دارد. اصرار برحفظ و نشر نزدیکان سببی ونسبی امام به خصوص یادگار یادگار یادگار امام به جای نشر مشی و منش واقعی امام نیز از دیگر موارد انتقادی به این پرتال خبری است. یادگاری جوان که حدود یک سال گذشته در مراسمی پرسروصدا معمم شد. مراسمی که انتقادهای زیادی را برانگیخت. منتقدان معتقدند رویه احمد خمینی جوان اگر با دیده اغماض در مقابل بنیانگذار کبیر انقلاب نباشد، بی شک در خط امام نیست. با اینکه بیش از ۱۰ سال از آغاز فعالیت این پایگاه خبری می گذرد و همچنان رتبه چشمگیری به لحاظ کیفی در میان پایگاه های خبری ندارد و نتوانسته به عنوان یک پایگاه خبری جهانی برای تنظیم و نشر آثار امام خود مطرح کند. بر اساس رتبه بندی الکسا که یک سنجش معتبر محسوب می شود رتبه این پرتال ۱۶،۹۷۰ و به طور متوسط زمان ماندگاری مخاطب در سایت تنها ۹ دقیقه و ۵۶ ثانیه است. تسهیلات اسکان در خانه معلم، مارک ویلموتس، خاشا را الوند و

موسسه فرهنگی عروج، پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی و چند نمایندگی در شهرهایی چون نجف، اصفهان، قم، خمین، علاوه بر پرتال امام خمینی جزء مراکز وابسته به موسسه تنظیم و نشر آثار امام محسوب می شوند. از شهریور ۹۶ طی حکمی از سوی حمید انصاری، محمد مهدی بیگلری به سمت مدیرعامل موسسه چاپ و نشر عروج منصوب شد.

پایگاه خبری جماران

پایگاه خبری جماران اواخر بهمن ۸۷ و در بزنگاه انتخابات ریاست جمهوری دهم آغاز به کار کرد. اگرچه تاکید شد که این پایگاه اطلاع رسانی مشی مستقلی خواهد داشت ولی نا گفته پیداست که پایگاه خبری جماران، طی سال های اخیر بیش از آنکه به تنظیم و نشر آثار امام مشغول باشد گرایش به جریان سیاسی خاصی را عیان ساخته است. تا آنجا که حتی نظرسنجی های گاه و بیگاه این پایگاه نیز این مهم را تایید می کند.

انتخاب تولیت موسسه برعهده مقام معظم رهبری نظام جمهوری اسلامی گذاشته شد. بر این اساس ۶ سال مسئولیت موسسه تنظیم و نشر آثار امام برعهده حاج احمد آقای خمینی بود. موسسه در زمان حیات کوتاه حاج احمد آقای پس از رحلت امام بیشتر در جهت جمع آوری سخنرانی ها و نامه و عکس ها و... تلاش کرد. بعد از فوت ایشان در اسفند سال ۷۳، تولیت موسسه به فرزند ایشان یعنی سیدحسن خمینی واگذار شد.

ساختار و موسسات زیرمجموعه

در حال حاضر و از سال ها پیش محمدعلی انصاری سرپرستی موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی و حمید انصاری قائم مقامی این موسسه را برعهده دارد و از علی کساری به معاون فرهنگی موسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی نام برده می شود. (وی با حفظ سمت به عنوان مدیر پرتال امام خمینی نیز به فعالیت مشغول است.) پرتال خبری جماران، موسسه چاپ و نشر عروج،

سال	موسسه نشر آثار حضرت امام (ره)	پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی	آستان مقدس حضرت امام (ره)	جمع بودجه موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)	میزان تغییرات نسبت به سال قبل (درصد)
۹۸	۲۶،۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۸،۵۱۰،۰۰۰،۰۰۰	۲۴،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۵۹،۲۱۰،۰۰۰،۰۰۰	۱۷-
۹۷	۳۲،۳۹۸،۷۰۰،۰۰۰	۱۰،۹۴۳،۵۰۰،۰۰۰	۲۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۷۱،۳۴۲،۲۰۰،۰۰۰	۷-
۹۶	۲۷،۰۴۹،۳۰۰،۰۰۰	۹،۴۴۰،۰۰۰،۰۰۰	۴۰،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۷۶،۹۸۹،۳۰۰،۰۰۰	۲۹
۹۵	۵۱،۲۹۷،۸۰۰،۰۰۰	۸،۲۳۹،۴۰۰،۰۰۰	-	۵۹،۵۳۷،۲۰۰،۰۰۰	۱۳
۹۴	۴۷،۴۹۷،۸۰۰،۰۰۰	۵،۱۱۸،۴۰۰،۰۰۰	-	۵۲،۶۱۶،۲۰۰،۰۰۰	۱۸۱
۹۳	۱۵،۴۲۳،۰۰۰،۰۰۰	۳،۳۲۰،۰۰۰،۰۰۰	-	۱۸،۷۴۳،۰۰۰،۰۰۰	۱۹
۹۲	۱۳،۲۱۲،۰۰۰،۰۰۰	۲،۵۸۷،۸۰۰،۰۰۰	-	۱۵،۷۹۹،۸۰۰،۰۰۰	۰،۴-
۹۱	۱۳،۴۴۰،۳۰۰،۰۰۰	۲،۴۱۸،۰۰۰،۰۰۰	-	۱۵،۸۵۸،۳۰۰،۰۰۰	۲۰
۹۰	۱۱،۰۳۱،۶۰۰،۰۰۰	۲،۲۲۳،۳۰۰،۰۰۰	-	۱۳،۲۵۴،۹۰۰،۰۰۰	۱۷
۸۹	۹،۳۵۶،۰۰۰،۰۰۰	۱،۹۲۷،۲۰۰،۰۰۰	-	۱۱،۲۸۳،۶۰۰،۰۰۰	-

برخی از شبهاتی که طی سال های اخیر بی پاسخ ماند

محمدحسین نظری روزنامه نگار

موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی و خاطره ها

در سال های اخیر نقل خاطرات هاشمی رفسنجانی همواره نقل محافل بوده است. این خاطرات به خصوص از آن جهت مورد توجه قرار می گیرد که نه اثبات پذیرند و نه در برخی موارد ابطال پذیر، زیرا موقعیت خاطره طوری است که امام بودند و یک نفر دیگر «البته داشتیم مواردی را که امام هم نبوده یا در خواب بوده، مثلاً در خاطره او با عنوان گلابه امام از رهبر انقلاب در خواب نوروزی! هاشمی همه تلاش خود را به کار می بندد تا در خواب رهبری هم برای خود از امام خمینی حمایت بگیرد: «رهبری گفت، شب عید نوروز، بعد از شنیدن پیام های نوروزی از تلویزیون، خواب رفته و امام را خواب دیده اند که معترضانه و دوستانه به ایشان گفته اند، چرا در پیام نوروزی اسمم رئیس جمهور را نبرده اند و ایشان جواب داده اند، فردا در صحبت عید جبران می کنند.»

اما موسسه «تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)» هیچ گاه در برابر خاطرات تحریف شده هاشمی رفسنجانی موضع نگرفت، در حالی که در موقعیت خلاف این همواره موضوع گیری محکمی داشته است. این نهاد که وظیفه حفظ و حراست از آثار [اعم از مکتوب و غیرمکتوب] امام خمینی را برعهده دارد، در حالی که در سال های اخیر حتی در برابر واضح ترین روایات تحریف شده هاشمی نظیر «امام موافق حذف شعار مرگ بر آمریکا بود» نیز واکنشی نشان نداد، برای دفاع از شخصیت او از هیچ تلاشی دریغ نکرد. پس از انتقاد آیت الله محمد خامنه ای از مواضع هاشمی رفسنجانی و صحبت درباره روابط پنهانی او با آمریکا، محمدعلی انصاری به حمایت تمام قد از هاشمی برخاست و انتساب این موارد به هاشمی را توهین به امام خمینی خواند؛ با در نظر گرفتن سکوت در برابر روایات های نادرست هاشمی از یک سو و دفاع جاتانه از هاشمی رفسنجانی از سوی دیگر، معلوم نیست نهاد مذکور «موسسه حفظ و نشر امام» است یا...!

ماجراهای پدر همسر نوه امام

آیت الله موسوی بجنوردی پدر همسر نوه امام و از اعضای نزدیک به بیت کنونی امام خمینی است. او از ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۸ عضو شورای عالی قضایی کشور بود. در سه دهه اخیر و به خصوص پس از رحلت سیداحمد خمینی، او مباحثی را در رابطه با امام و نظرات فقهی و سیاسی ایشان مطرح کرده که در برخی موارد مستند نبوده، از جمله نحوه تفسیر او از کلام امام خمینی در جلسات صحیفه خوانی که نقدهایی را نیز به دنبال داشته است. در یکی از این موارد، موسوی بجنوردی ۱۲ اسفند ۱۳۹۲ در مصاحبه ای با خبرگزاری جماران وابسته به دفتر تنظیم و نشر آثار امام خمینی شبهاتی را متوجه ماجرای برکناری شهید لاجوردی کرد. او در بخشی از این مصاحبه گفت: «آقای لاجوردی اصلاً حرف گوش نمی کرد. فردای آن روز نزد امام رفتم، خدمت ایشان گفتم: آقا، من چیزهایی دیدم که دیگر مجوز شرعی برای ماندن در این پست نمی بینم، با ایشان [لاجوردی] پرود یا اگر ایشان می ماند، بنده بروم. شرح ماجرا را به امام گفتم. امام هم خطاب به حاج احمد آقای گفتند: احمد، اگر اینها خواستند لاجوردی را بردارند، شما هیچ گونه مداخله ای نکنید، و امام فرمودند: چه افرادی بهتر از شماها. فردای آن روز هم خطاب به آقای لاجوردی گفتم: بیا خودت استعفا بده، ایشان هم همان موقع استعفا دادند، آقای رازینی جایگزین ایشان و دادستان انقلاب شد.»

اما این ادعای ایشان اولاً با قرائن تاریخی و ثانیاً با تمجیدهای رهبر انقلاب از عملکرد شهید لاجوردی مطابقت ندارد. در خاطرات هاشمی رفسنجانی در رابطه با این ماجرا آمده است: «پیش از ظهر احمد آقای آمد، درباره مسائل روز مذاکره شد، از جمله اظهار ناراحتی آیت الله منتظری از سخنان امام، هرچند همه سخنان ایشان پیش نشد و گفتند امام از «عزل» آقای اسدالله لاجوردی دادستان انقلاب تهران بی اطلاع بودند و راضی نیستند. «موسوی تبریزی، دادستان وقت کل کشور نیز در مصاحبه ای گفته است: «ساعت دو بعد از ظهر بود که مرحوم احمد آقای به منزل ما که دیوار به دیوار خانه ایشان بود، آمد و گفت: نظر امام این است که آقای لاجوردی ابقا شود.» علاوه بر اینها، امام در دفاع از عدم انتساب سیداحمد خمینی به منافقین، دفاع او از شهید لاجوردی را حجت حقانیت فرزندشان قرار می دهند و این با روایت موسوی بجنوردی درباره موضع امام نسبت به شهید لاجوردی مطابقت ندارد. خاطره عجیب پدر همسر تولیت مرقم امام خمینی از سفر مشترکش با فرزندان امام موضوع دیگری است که در سال های اخیر بارها مطرح شده و به شدت مورد انتقاد قرار گرفته است. به طور کلی «دفتر تنظیم و نشر آثار امام خمینی» نه تنها درباره اظهارات موسوی بجنوردی در موارد متعدد (ذکر خاطرات، صحیفه خوانی، نظرات سیاسی) هیچ گونه موضع گیری و مخالفتی نداشت، بلکه در سال های اخیر با همکاری نهادهای وابسته اش با ترویج این روایات تحریف شده نیز همراه شده است.

سکوت در برابر هجمه سروش علیه امام

به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، عبدالکریم سروش در جمع ایرانیان مقیم آمریکا در منلوپارک کالیفرنیا سخنان قابل تاملی درباره امام و انقلاب به میان آورد. اما از تمام صحبت های سروش تنها آن بخشی در رسانه ها منتشر شد که ناظر به تمجید او از شخص امام بود و حرف های بسیار مهم و موهن او درباره امام و انقلاب امام کاملاً مغفول ماند. سروش پس از تعریف و تمجید از امام و بیان اینکه او باسوادترین و مردمی ترین رهبر تاریخ ایران بود، بحث هدف امام از انقلاب را این طور مطرح می کند: «آقای خمینی و روحانیت چرا مخالف شاه بودند و این درافتادن شان برای چه بود؟ در افتادن آقای خمینی با شاه نه روشنفکرانه بود، نه از موضع چپ بود، هیچ کدام اینها نبود. یک برخورد درصدد فقهی و دینی بود.... دعوی روحانیت با شاه این بود که چرا شما به بهاییان اجازه فعالیت داده اید؟ دوم اینکه اگر پادتان باشد آقای خمینی اعلامیه داد و گفت رای زنان و ورودشان در انتخابات خلاف اصول محکم اسلام است.»

هر چه از سخنرانی می گذرد سخنان سروش نسبت به امام موهن تر می شود. او در ادامه با فقهی خواندن انقلاب آن را محصول نگاه امامی می داند که یک فقیه بود و از یک فقیه هم بیش از این انتظار نمی رود: «از یک فقیه مثل آقای خمینی با توضیحاتی که دادم، غیر از آنچه محقق شد، چه انتظاری دارید؟ کسی که فقهی خوانده و اکنون هم که قدرت به دست او رسیده تکلیف خود می داند که این فقه را اعمال نکند، «این عبارات و جملات چیزی نیست که به راحتی بتوان از کنار آن گذشت. اینکه امام فقط فقه خوانده بود و انقلاب او هم محصول نگاه فقهی بود و این نگاه فقهی هم ضدمردم و ضد مشروطه بود ادعاهای سست بنیادی است که در اینجا مجال نقد و پاسخ به آنها نیست، اما سوال اینجاست که چرا «موسسه تنظیم و نشر آثار امام» که فلسفه وجودی اش دفاع از آثار، گفتار و اندیشه امام است، این دعوی سروش را بی پاسخ گذاشته و سکوت پیشه کرده است؟ چطور زمانی که به دیگران نقد می شوند، موسسه مذکور و نهادهای وابسته اش به صرافت افتاده و همه آبروی خود را به پای آیت الله فقیه می ریزند، اما برای این هجمه سنگین علیه امام و اندیشه انقلابی او تدارک نمی کنند؟ این بی عملی موسسه تنها می تواند معلول دو مورد باشد؛ یا این سخنان سروش مورد تایید حافظان فکر و اندیشه امام است و آنها نیز امام را همچون سروش تئوریسین خشونت و قشریت می بینند، یا آنچنان مشغول فعالیت های عمرانی هستند که تا امروز سخنان سروش را شنیده و بی خبر از موضوعند. در هر دو حال هیچ عذری از طرف نهادی که بودجه می گیرد برای حفظ و حراست اندیشه ها و آثار بنیانگذار انقلاب اسلامی پذیرفته نیست.